

Hou op vrijwilligers te binden en boeien!

In allerlei bijdragen op LinkedIn, bij congressen en in veel organisaties zie en hoor ik trainers, coördinatoren vrijwilligerswerk en bestuurders het hebben over het 'vinden, binden, boeien en vasthouden van vrijwilligers'. Volkomen logisch, dit zijn de begrippen die we al tijden gebruiken. Ik heb daar zelf de afgelopen 17 jaar vrolijk aan bijgedragen. Niks mis mee, zou je dus zeggen.

Woorden creëren werelden

Het lastige is alleen dat woorden betekenis hebben, dat ze bepaalde beelden oproepen en dat er dus een wereldbeeld achter zit. Natuurlijk is dat vaak onbewust, maar het heeft wel invloed in de echte wereld. In het Engels is er een mooie uitdrukking voor: *Words create Worlds*.

Begrippen zoals binden en boeien roepen een wereld op van iemand proberen vast te houden en daar veel moeite voor moeten doen. Extreem gezegd: Als je vrijwilligers niet (vast)bindt of in de boeien slaat, rennen ze weer weg... Deze manier van kijken gaat uit van een functionele en instrumentele relatie tussen vrijwilliger en organisatie, waarbij de organisatie een schaarse *resource* moet zien binnen te halen en houden om het werk gedaan te krijgen.

Een betekenisvolle bron

Op een aantal plekken in de samenleving is een (gevoeld) tekort aan vrijwillige inzet. Dus moeite doen voor, aansluiten op en goed zorgen voor je vrijwilligers is een prima idee. De consequentie van het gebruik van de genoemde begrippen is echter dat de inzet van vrijwilligers vooral of alleen een marketing- en managementvraagstuk wordt. Is dat erg?

Het antwoord daarop is een steeds luider klinkend ja! Vrijwilligers willen niet geboeid en gebonden worden, ze willen hun vrijwillige energie betekenisvol en waardevol inzetten: voor de samenleving, voor een ander en voor zichzelf. Vrijwilligers zijn geen onbetaalde werknemers en geen *resource*, ze zijn een *source*: een bron van energie, betrokkenheid, motivatie, talenten, ervaring en netwerken. Steeds meer vrijwilligers, van jong tot oud, willen vanuit deze mix waarde toevoegen. Dat doen ze spontaan én in georganiseerd verband. De opgave als organisatie is om aan te sluiten bij deze overvloed aan intrinsieke motivatie in plaats van te proberen vrijwillige energie in de mal van functieprofielen en taken te duwen.

Op zoek naar een andere taal

Als je met deze bril op kijkt, horen daar andere woorden bij. We gaan geen vrijwilligers binnenhalen en vasthouden, we gaan elkaar inspireren, met (potentiële) vrijwilligers in gesprek over talenten en mogelijkheden. We gaan samenwerken, ons wederzijds verbinden. We gaan ze geen vrijwilligerswerk laten doen, maar we gaan samen vrijwillige energie omzetten in betekenisvolle actie. Of we gaan vrijwilligen, zoals ze in Vlaanderen al een tijdje zeggen. En die vrijwillige energie proberen we circulair en duurzaam te maken, zoals [Lucas Meijs](#) heeft laten zien.

Zijn het de begrippen hierboven die ons echt anders laten kijken? Ik weet het niet. Het zijn pogingen om door andere woorden een andere wereld zichtbaar te maken. Als je meer pakkende begrippen gebruikt of weet, deel ze vooral hier! Want als we samen een nieuwe taal gaan gebruiken, creëren we nieuwe mogelijkheden voor vrijwillige inzet.

Willem-Jan de Gast
Nomade Training en Advies